

Idą nowe czasy, wchodzą nowe standardy do edukacji !

18 listopada 2011 w LO im. S. Żeromskiego w Żyrardowie pod patronatem UM odbyła się konferencja *Różne wymiary edukacji obywatelskiej w nowoczesnej szkole-inspiracje* we współpracy doradcy metodycznego z MSCDN oraz Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, a także organizacją pozarządową Towarzystwem Edukacji Antydyskryminacyjnej (TEA).

Nowa podstawa programowa, projektując odpowiedzialny kształt edukacji, która ma gwarantować podołanie przez szkoły wyzwaniom współczesności, mocno podkreśla wagę kształtowania postaw uczniów, które opierają się na takich wartościach jak: ***uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.*** O tym, jak organizować proces nauczania i wychowywania, przeciwdziałający dyskryminacji, sporo powiedziano na ostatniej konferencji z udziałem żyrardowskich nauczycieli różnych poziomów-od przedszkola do liceum. Każdy odpowiedzialny nauczyciel dzieci i młodzieży rozumie, że dla *gwarancji rozwoju społecznego bardzo ważne jest kształtowanie **postawy obywatelskiej uczniów, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji** oraz wszelkich odmienności.*

Obserwując codzienną praktykę debat publicznych, widzimy, ile pozostawiają do życzenia w kwestii umiejętności prowadzenia rzetelnego, moralnego dialogu stron reprezentujących odmienne zapatrywania, systemy wartości. Ich napięta atmosfera, agresywny język to dla uczniów nie jest zapewne dobry przykład. Szkoły muszą bardzo długo i systematycznie kształtować nowe postawy, ale zawsze próbują zmierzyć się w tym względzie nawet z największymi wyzwaniami. Tak też jest z wychowaniem uwrażliwiającym na różne formy

dyskryminacji i towarzyszących jej zachowań. Szkoły jednak nie muszą w tym działaniu być samotnymi wyspami! Wiele instytucji i organizacji pozarządowych wspiera nowoczesny rozwój edukacji, dostarczając im inspiracji i gotowych wzorów w różnych małych obszarach. Jedną z takich instytucji jest **Ośrodek Rozwoju Edukacji(wcześniej CODN)**. To właśnie jego publikacje (zarówno w wersji drukowanej jak i elektronicznej do pobrania w bibliotece cyfrowej ORE) mogą stać się przedmiotem refleksji nauczycieli, którzy podejmą się tworzenia autorskich koncepcji różnego rodzaju zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw otwartych na porozumienie.

Możliwe do pozyskania podczas konferencji materiały, takie jak poradniki **Kompasik** (przekazane nauczycielom nieodpłatnie przez dyrektora ORE) i **Kompas** dostarczają gotowych narzędzi pomocnych w edukowaniu najmłodszych i starszych dzieci oraz młodzieży w zakresie tak poważnych tematów jak wartości i problemy społeczne, bo szkoła nie istnieje w próżni społecznej i musi odpowiedzialnie uwrażliwiać na np., wykluczanie wynikające z biedy i przeciwdziałać dyskryminacji w tym obszarze. Prezentowane w tych podręcznikach pomysły nauczania i kształtowania postaw Uwzględniają różnego rodzaju możliwości, które stwarzają uczniom i uczennicom warunki do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, a co najważniejsze są dostosowane do ich wieku, nauczycielom zaś dostarczają ciekawych inspiracji, jak i gotowych sprawdzonych wzorów metodycznych.

Konferencja służyła zbudowaniu u osób odpowiedzialnych za realizację podstawy programowej przekonania, że *nowocześnie pojmowana edukacja obywatelska* powinna być organizowana na wszystkich szczeblach, żeby szkoły mogły podołać wyzwaniu przygotowania swoich podopiecznych do wrażliwego i odpowiedzialnego od najmłodszego wieku uczestnictwa w życiu społecznym wspólnot. Podkreślano podczas spotkania wartość łączenia tej edukacji z problematyką dyskryminacji. Prelegentki przekonywały o tym, że sprzyja ona osiągnięciu wielu celów ważnych z perspektywy zadań zawartych w podstawie programowej oraz może stać się swoistym treningiem *antyprzemocowym*, a więc buduje środowisko bezpieczne i przyjazne dla rozwoju dzieci i młodzieży. Adresatami konferencji byli nauczyciele, pedagodzy, animatorzy inicjatyw obywatelskich, a także księża katecheci różnych poziomów nauczania, ponieważ organizacji spotkania towarzyszyło przekonanie, że tylko współodpowiedzialność wychowawców na wszystkich szczeblach edukacji może przynieść pozytywne rezultaty.

Konferencję uświetnił udział wiceprezydenta *Grzegorza Obłękowskiego* oraz wicedyrektora LO im. Stefana Żeromskiego. Edukatorkami były osoby od wielu lat zajmujące się budowaniem właściwych warunków dla upowszechniania *kultury bez przemocy*-redaktor polskiego wydania **Kompasika**, obecny kierownik **MSCDN- Warszawa Katarzyna Koszewska** oraz Prezeska **Towarzystwa Edukacji Antydyskryminacyjnej(TEA) Marta Rawłuszko** autorka kilku ważnych w poruszonym temacie publikacji. Pierwsza z nich, prezentując założenia poradnika **Kompasik**, odpowiadała na pytanie ***Dlaczego trzeba uczyć małe dzieci praw człowieka ?***

Prezentacja doradczynie metodycznej- Bożeny Gąsiorowskiej- polecała uczestnikom udostępniane oficjalnie w zasobach Internetu wersje elektroniczne kilku poradników

zawierających bogatą ofertę ćwiczeń, warsztatów, projektów możliwych do realizacji na różnych szkolnych poziomach, a dotyczących poruszanych na konferencji kwestii.

Trzeciemu wystąpieniu, opartemu na raporcie dotyczącym systemu nauczania dzieci i młodzieży oraz kształcenia i doskonalenia nauczycieli z perspektywy przeciwdziałania dyskryminacji, towarzyszyło wiele emocji. Nauczyciele, przed którymi raport i wymogi podstawy programowej stawiają nowe zadania wychowawcze, mieli wiele wątpliwości, pytań. Wyrażali swój niepokój, co do zasadności pewnych dotychczasowych szkolnych praktyk lub wynikających z postulowanych zmian. Organizatorzy mają nadzieję, że ciekawą lekturą po spotkaniu mogła stać się publikacja **TEA**, która prosto z drukarni trafiła do rąk żyrdowskich nauczycieli- ***Wielka nieobecna-o edukacji antydyskryminacyjnej w systemie edukacji formalnej w Polsce. Raport z badań***

Takie inicjatywy jak ta konferencja skierowana do środowiska nauczycielskiego z zamiarem wdrożenia go w nowy sposób myślenia w pewnych obszarach edukacji mieści się w systemie wielu podejmowanych obecnie działań na rzecz rozwoju oświaty i podnoszenia świadomości społecznej grupy, która od lat uczestnicząc w wielkiej zmianie, chce profesjonalnie rozwiązywać nowe zadanie przypisane szkole. Kolejnym, wartym polecenia przedsięwzięciem tego typu jest zapowiedziane na 15 grudnia przez TEA seminarium „Dodaj nową jakość — o standardach jakości edukacji antydyskryminacyjnej”, które odbędzie się w Warszawie w sali konferencyjnej Pałacu Brzozowskich (www.tea.org.pl). Jest bezpłatną formą doskonalenia finansowaną z **Funduszu Inicjatyw Obywatelskich**. Na spotkaniu będzie można dowiedzieć się tego, jak jest definiowana edukacja antydyskryminacyjna, co wyznacza jej jakość i jakie obowiązują w niej standardy oraz to, jak ją można organizować i z jakich doświadczeń w tym względzie korzystać. Serdecznie zapraszam, wierząc, że coraz większe grono osób zainteresowanych rzetelnym przygotowaniem do realizacji zadań wynikających z obowiązującego modelu edukacji znajdzie w sobie grupę wsparcia w przecieraniu szlaków w drodze na szczyty, które „stety” lub „niestety” trzeba zdobyć.

Doradca metodyczny-Bożena Gąsiorowska